

17-09-2024

Tussenbalans II Regionale Energie Strategieën
provincie Utrecht

1. Samenvatting

De provincie Utrecht heeft begin 2024 gemeenten opgeroepen om met concrete plannen voor wind en zonne-energie te komen om zicht te houden op de realisatie van de gezamenlijke RES-doelen in 2030. Veel gemeenten hebben naar aanleiding hiervan concrete wind- en zonne-energieplannen opgepakt.

In de regio Amersfoort hebben gemeenten dit gezamenlijk aangepakt door bestaande plannen te concretiseren en nieuwe plannen op te pakken. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke brief (bijlage 2) die door alle gemeenteraden in de regio is vastgesteld. Hiermee is het duidelijk dat de regio Amersfoort op koers ligt om het doel in 2030 te halen.

In de regio Foodvalley zijn verschillende plannen in beeld. De komende maanden is verdere uitwerking van plannen nodig om op koers te komen om (het Utrechtse deel van) het doel te halen.

In de regio U16 zijn er meerdere (concrete) plannen voor zonne- en windenergie bijgekomen en moet er de komende maanden duidelijkheid komen over een aantal andere plannen. Bij elkaar blijft er in ieder geval een tekort van 0,25 TWh over om het doel in 2030 te behalen. Dit zou mogelijk groter kunnen worden als plannen afvallen of duidelijkheid over een deel van de plannen, die er op het moment van deze Tussenbalans liggen, uitblijft.

Voor meerdere projecten verzoeken gemeenten de provincie om de rol van bevoegd gezag bij windenergie op te pakken. Dit geldt voor zover nu bekend voor het OER A28 (Leusderheide en Vlasakkers) traject en voor de meest kansrijke gebieden voor windenergie in de gemeenten Baarn en Wijk bij Duurstede. Bij andere projecten nemen gemeenten zelf de rol van bevoegd gezag, maar is de provincie wel betrokken en biedt ondersteuning in afstemming met betreffende gemeenten. In alle gevallen is de provincie verantwoordelijk voor de toetsing aan natuurregelgeving over onder andere beschermde soorten en Natura 2000-gebieden. Aangezien er (in ieder geval) bij de regio U16 een tekort overblijft zal de provincie ook op eigen initiatief de projectbesluitprocedure vervolgen voor een aantal aanvullende windenergiegebieden. Met al deze projecten bij elkaar kunnen de gezamenlijke RES-doelen behaald worden.

Deze Tussenbalans is een momentopname en gaat uit van de plannen zoals deze nu bij gemeenten liggen. Dat betekent dat in het geval projecten (deels) niet tot uitvoering komen en niet aangevuld worden met andere concrete plannen, de totale gerealiseerde opwek voor 2030 lager uit zal vallen. Mocht het doelbereik voor een RES regio door planuitval uit zicht raken dan zal de provincie samen met de RES partners bekijken welke aanvullende stappen nodig zijn.

2. Inleiding

2.1 Aanleiding

Om de in het Klimaatakkoord (2019) afgesproken opwekcapaciteit van zonne- en windenergie op land te realiseren hebben 30 regio's in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) in 2021 een bod gedaan richting het Rijk. In de afgelopen jaren heeft de provincie Utrecht samen met de drie regio's in de provincie gewerkt aan het halen van het bod voor grootschalige duurzame elektriciteit van in totaal 3,05 TWh in 2030. Regio Foodvalley ligt gedeeltelijk in Gelderland, waarmee het Utrechtse deel van de drie regio's opgeteld 2,4 TWh omvat.

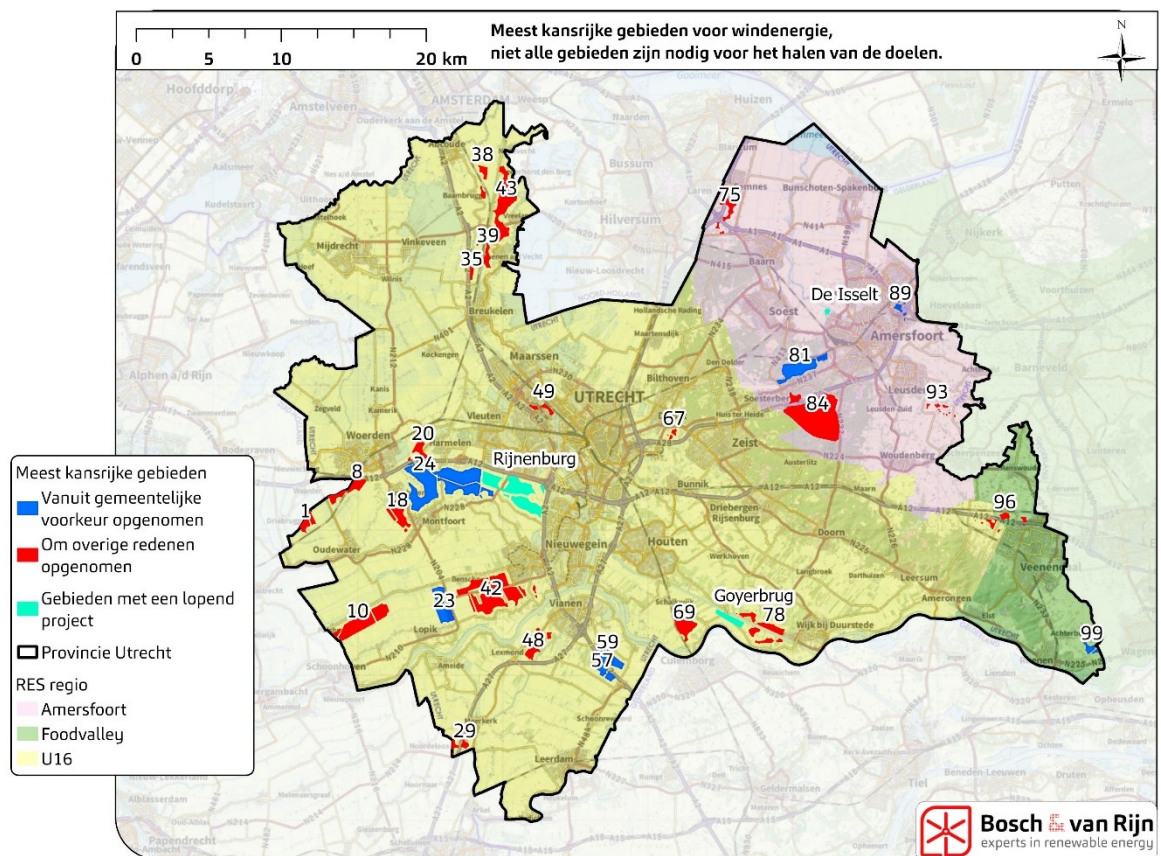
Uit de [eerste Tussenbalans](#) van medio 2022 is gebleken dat aanvullende windlocaties nodig zijn voor de realisatie van de totale 2,4 TWh. Daarom is de provincie Utrecht gestart met de eerste stappen van een projectprocedure en is een kennisgeving voornemen en participatie gedaan. Ook is in de verkenningsfase gestart met onder meer het opstellen van een plan-milieueffectrapport (planMER). Voor dit planMER is een ontwerp [Notitie Reikwijdte en Detailniveau](#) (NRD) opgesteld. De ontwerp NRD is op 14 februari 2023 ter inzage gelegd. In de [Nota van Beantwoording](#) is een reactie gegeven op de zienswijzen die daarop zijn ingediend.

Begin januari 2024 heeft de provincie een brief aan de 26 gemeenten in de provincie gestuurd met een oproep om binnen 6 maanden concreet te maken hoe invulling wordt gegeven aan de RES-doelstellingen. Het verzoek is om dit in de vorm van raadsbesluiten aan te geven. Hierbij worden een aantal punten gevraagd in de raadsbesluiten om duidelijk te maken dat de plannen haalbaar en aansluitbaar zijn voor 2030 (zie 2.2).

Rond het einde van dit jaar (2024) wordt, mede op basis van deze Tussenbalans, besloten voor welke gebieden van de 'meest kansrijke gebieden voor windenergie' zoals weergegeven Figuur 1 meest kansrijke gebieden, een provinciaal projectbesluit vervolgd wordt om windenergie mogelijk te maken. In deze Tussenbalans is per gemeente te lezen of en welke gebieden voor deze keuze in aanmerking komen. In de Statenbrief Tussenbalans II RES staat het vervolgproces naar aanleiding van deze Tussenbalans verder uitgebreid beschreven.

De provincie zal met gemeenten in RES verband blijven samenwerken. Ten eerste door concrete plannen samen verder uit te werken tot gerealiseerde projecten. Ten tweede door plannen die nog onvoldoende concreet zijn verder te concretiseren. Ten derde door (nieuwe) plannen te blijven ontwikkelen om mogelijke planuitval op te vangen. Hiermee kunnen de gezamenlijke RES-ambities gerealiseerd worden.

Figuur 1 meest kansrijke gebieden

2.2 Werkwijze

In de [brief](#) die op 11 januari 2024 aan gemeenten is gestuurd staat een oproep aan gemeenten om in raadsbesluiten concreet te maken hoe invulling wordt gegeven aan de RES-doelstellingen door middel van zonne- en windenergie. Hierbij wordt gevraagd het volgende op te nemen in de raadsbesluiten:

- De bijdrage (TWh) in de opwek van duurzame energie van een bepaald gebied.
- De wijze waarop de opwekpotentie in gebieden voor windenergie goed wordt benut.
- Een planning wanneer besluitvorming over vergunningverlening plaatsvindt, waardoor realisatie voor 2030 realistisch en haalbaar is.
- Informatie vanuit Stedin of de projecten voor 2030 aansluitbaar zijn op het energienet. Hier is door de provincie bij Stedin nog een check op gedaan.
- Indien er al bestaand beleid is waarin gebieden voor duurzame energie-opwek zijn aangegeven maar er nog geen ruimtelijke procedures met initiatiefnemers zijn gestart, wordt in het raadsbesluit in ieder geval aangegeven:
 - Een stappenplan en planning voor de ruimtelijke procedure en vergunningverlening.
 - Hoe eventuele drempels voor initiatiefnemers om het project op te pakken kunnen worden gemitigeerd.
 - Hoe de uitvoering in de praktijk geborgd is.

Plannen die voldoen aan deze oproep worden meegerekend als haalbaar voor 2030. Alle OER-trajecten in de provincie worden beschouwd als voldaan aan de oproep en vallen daarmee in categorie 1 zoals hierna beschreven. De provincie is hier partner in en er is voor alle trajecten een intentieovereenkomst gesloten. Voor het aandeel van alle OER-trajecten gelden alleen de 'kansrijke gronden'. Dit zijn gronden die in het kader van de OER-trajecten als kansrijk zijn beoordeeld.

Werkwijze windenergie

Bij de windenergieplannen van gemeenten hebben we 3 categorieën gedefinieerd waar in de volgende hoofdstukken aan gerefereerd zal worden:

1. Categorie 1: Windenergieplannen zijn concreet en voldoen aan de oproep. Dit zijn plannen waarvoor een duidelijk raadsbesluit is genomen met de punten die hierboven omschreven staan.
2. Categorie 2: Windenergieplannen zijn concreet, maar voldoen nog niet (volledig) aan de oproep. Dit zijn plannen waarvoor de gemeente stappen wil zetten, maar waarvoor nog aanvullend onderzoek nodig is en/of nog voor het eind van 2024 een raadsbesluit genomen moet worden.
3. Categorie 3: Windenergieplannen zijn nog niet concreet. Hierbij heeft een gemeente wel aangegeven in principe windenergie mogelijk te maken, maar zijn de stappen nog niet uitgewerkt. Deze gemeente voldoet niet aan de oproep van de provincie.

Bij windenergie wordt niet gekeken naar kleine windturbines. Als kleine windturbines boven de 15 kWp zijn tellen ze wel mee voor de RES-doelstellingen, maar de opbrengst is zo klein dat de impact voor deze Tussenbalans verwaarloosbaar is.

Werkwijze zon op land

Bij zonne-energieplannen van gemeenten hebben we 3 categorieën gedefinieerd waar in de volgende hoofdstukken aan gerefereerd zal worden:

1. Categorie 1: Zonne-energieplannen zijn concreet en voldoen aan de oproep. Dit zijn plannen die gerealiseerd zijn, vergund zijn of waarvoor een duidelijk raadsbesluit is genomen dat voldoet aan de punten zoals hierboven beschreven.

2. Categorie 2: Zonne-energieplannen zijn concreet, maar voldoen nog niet (volledig) aan de oproep. Dit zijn plannen waarvoor bijvoorbeeld wel de locatie en te volgen stappen duidelijk zijn, maar waarbij nog niet duidelijk is of het zonne-energieproject aangesloten kan worden op het elektriciteitsnet (of waarbij een van de andere punten uit de oproep ontbreekt).
3. Categorie 3: Zonne-energieplannen zijn nog niet concreet. Dit zijn plannen waarvoor nog geen concrete locatie bekend is, maar waarbij er sprake is van algemene (zoek)zones/gebieden en/of van algemene ambities van gemeenten in beleid. Hierdoor is er voor dit deel geen zicht op realisatie en aansluitbaarheid voor 2030

Werkwijze zon op dak

Voor zonne-energie op daken hebben de RES-partners per RES-regio doelen geformuleerd voor 2030. Het gaat hierbij conform het Klimaatakkoord om grootschalig zon op dak (boven de 15 kWp). Gemeenten zetten zich in om deze doelen te realiseren en krijgen daarbij ondersteuning van de provincie. De afgelopen jaren zijn voor zon op dak dan ook grote stappen gezet. Dit is terug te vinden in de voortgangsdokumentatie van de 3 RES-regio's. Het afgelopen jaar is er echter een duidelijke trendbreuk in de groei van zonne-energie op daken gekomen door de afgekondigde netcongestie op het elektriciteitsnet. Dit leidt ertoe dat hogere doelen voor zon op dak dan de doelen in de RES 1.0 niet realistisch zijn. Het behalen van de doelen uit de RES 1.0 wordt wel gezien als haalbaar door het aantal zonnepanelen op daken dat er nu al ligt en door innovatieve oplossingen om zonne-energie op daken te realiseren die het elektriciteitsnet niet verder belasten. Omdat er voor zon op dak bovendien geen ruimtelijke procedure doorlopen hoeft te worden is het ook haalbaar om de doelen nog voor 2030 te realiseren. In deze Tussenbalans is daarom uitgegaan van de doelen voor zon op dak uit de RES 1.0 en indien er sprake is van een bandbreedte hanteren we de bovengrens.

Planuitval

Deze Tussenbalans is een momentopname en gaat uit van de plannen zoals deze nu bij gemeenten liggen. Er wordt in de cijfers geen rekening gehouden met planuitval. Dat betekent dat in het geval projecten (deels) niet tot uitvoering komen en niet aangevuld worden met andere concrete plannen, de totale gerealiseerde opwek voor 2030 lager uit zal vallen. In dat geval zullen meer aanvullende projectbesluiten nodig zijn om de RES ambities te halen.

In de RES-regio Amersfoort is er iets meer opwek in concrete plannen waarmee planuitval opgevangen kan worden. Gezien de slagingskansen van projecten zal er in de praktijk altijd sprake zijn van planuitval, waardoor dat ook nodig is om het regionale bod in 2030 te behalen. Het is dus niet realistisch dat er in de regio Amersfoort meer dan het regionale bod van 0,5 TWh gerealiseerd zal worden.

2.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 3, 4 en 5 wordt de Tussenbalans van respectievelijk RES-regio Amersfoort, Foodvalley en U16 beschreven. Hierbij is ook per gemeente een korte tekst te vinden over de inzet op zonne-energie en windenergie. In hoofdstuk 6 is een algemene conclusie te vinden.

In dit document wordt vaak gesproken over GWh of TWh (1 TWh is 1.000 GWh). Hiermee wordt de opbrengst per jaar bedoeld. Voor zonnenvelden wordt, als in de gemeentelijke stukken geen opbrengst is genoemd, uitgegaan van een opbrengst van 1 GWh per hectare per jaar, hetgeen een gemiddelde opbrengst is. Tenzij al anders in gemeentelijke stukken opgenomen gaan we uit van een opbrengst van 20 GWh per windturbine per jaar, hetgeen ook een schatting is. Per regio wordt een

overzicht gegeven van hoe concreet de plannen zijn en welk aandeel van de plannen concreet genoeg is om voor 2030 gerealiseerd te worden.

3. RES Amersfoort

3.1 Proces

In de RES-regio Amersfoort is in reactie op de oproep van de provincie Utrecht door de 7 gemeenten gezamenlijk een bestuurlijk proces opgezet, waarin onder begeleiding van NPRES is gekeken naar hoe het bod uit de RES 1.0 van 0,5 TWh gehaald kan worden. Hierbij hebben de bestuurders van de gemeenten samen bestaande plannen weten te concretiseren en nieuwe plannen opgepakt om het bod te kunnen halen.

Er zijn iets meer plannen gemaakt, maar deze plannen zijn nodig om een reëel perspectief te hebben op realisatie van het RES-doel. Gezien de slagingskans van projecten zal er in de praktijk altijd sprake zijn van planuitval, waardoor er meer opwek in plannen nodig is om het regionale bod in 2030 te behalen. Zo is er in de regio Amersfoort nog onzekerheid over de uiteindelijke omvang en realisatie van de diverse windplannen door mogelijke beperkingen zoals defensie-ontwikkelingen en effect op natuurwaarden. Zoals ook blijkt uit de brief in bijlage 2 blijft de ambitie van de regio 0,5 TWh en zijn de plannen gemaakt om dat bod te halen. Het feit dat er voor iets meer opwek plannen zijn gemaakt betekent niet dat het bod verhoogd wordt.

In de plannen van de regio Amersfoort wordt provincie Utrecht onder andere gevraagd het bevoegd gezag voor de gebieden in OER A28 en een windlocatie in gemeente Baarn op te pakken. Er is een brief gestuurd vanuit de regio Amersfoort in reactie op de oproep van de provincie. Deze brief is te vinden in bijlage 2.

3.2 Besluiten per gemeente

RES-regio Amersfoort heeft de plannen voldoende concreet gemaakt om het bod in 2030 te kunnen halen. Voor drie meest kansrijke gebieden voor windenergie hebben gemeenten de provincie verzocht de projectbesluitprocedure te vervolgen. Dit betekent dat het niet nodig is om aanvullend provinciale projectbesluiten voor windenergie te vervolgen aan het einde van dit jaar. In dit hoofdstuk is te lezen wat elke gemeente in regio Amersfoort heeft besloten over projecten voor de grootschalige opwek van wind- en zonne-energie. De inspanningen van gemeenten om meer zon op dak te realiseren zijn niet terug te vinden in de hierna volgende paragrafen, maar tellen wel mee in het RES-bod. Deze staan daarom wel voor de hele regio omschreven in paragraaf 3.3.

3.2.1 Amersfoort

Windenergie: De gemeenteraad heeft ingestemd met een uitwerkingsvoorstel voor windenergie op de Isselt waar de gemeente zelf optreedt als bevoegd gezag. Hiervoor is in 2022 op verzoek van de gemeente door GS aangegeven dat het bevoegd gezag aan de gemeente gelaten wordt. Hier worden 2 turbines voorzien die samen goed zijn voor minimaal 20 GWh. Daarnaast liggen delen van de meest kansrijke gebieden 81 en 84 in de gemeente Amersfoort. Deze gebieden worden in het [OER-proces](#) samen met de gemeente opgepakt. Daarnaast kijkt gemeente Amersfoort in het kader van OER naar de mogelijkheid van een windturbine nabij knooppunt de Hoef, hier is naar verwachting een bijdrage van 10 GWh mogelijk. De gemeente heeft [besloten](#) het bevoegd gezag voor windenergie voor meest kansrijke gebieden 81 en 84 bij de provincie te laten. Hierbij is een [motie](#) aangenomen waarin gepleit wordt voor een trekvogel detectienetwerk om trekvogels door middel van stilstandsvoorzieningen op de windturbines te beschermen.

Zonne-energie: De gemeente zet actief in op het realiseren van zonnenvelden. In gemeente Amersfoort liggen 2 gerealiseerde zonneparken (Hoevenlakense Beek en Maatweg), waarmee circa

20 GWh aan duurzame energie wordt opgewekt. Daarnaast neemt gemeente Amersfoort deel in het OER A1-traject.

3.2.2 Baarn

Windenergie: Meest kansrijk gebied voor windenergie 75 ligt deels in de gemeente Baarn. De gemeente heeft een [raadsbesluit](#) genomen om samen met de provincie de locatie voor realisatie van een windturbine op te pakken. Het gaat om één turbine van circa 15 GWh. Nu de provincie hier bevoegd gezag voor is valt dit plan in categorie 1 (concreet plan dat voldoet aan oproep).

Zonne-energie: Als partner in het OER A1-traject worden mogelijkheden voor het opwekken van zonne-energie langs de snelweg onderzocht.

3.2.3 Bunschoten

Windenergie: Er ligt geen meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Bunschoten.

Zonne-energie: Er zijn nog geen zonnevelden gerealiseerd in de gemeente. De gemeente heeft ook weinig mogelijkheden voor zon op land doordat een groot deel van het buitengebied weidevogelkerfgebied is. Met hun [raadsbesluit](#) zet gemeente Bunschoten in op 4 GWh aan zonnevelden en het onderzoeken van nadere mogelijkheden voor 11 GWh zonne-energie op restgronden. Het onderdeel zonnevelden is voldoende uitwerkt om te voldoen aan alle punten uit de oproep zoals genoemd in paragraaf 2.2 en valt daarmee in de eerste categorie, maar het onderdeel restgronden nog niet omdat hier concrete locaties ontbreken en valt daarmee in categorie 3.

3.2.4 Eemnes

Windenergie: Meest kansrijk gebied voor windenergie 75 ligt grotendeels in de gemeente Eemnes. De gemeente is niet bereid windenergie mogelijk te maken.

Zonne-energie: De gemeente heeft in hun [raadsbesluit](#) opgenomen voor 2 locaties zonnevelden mogelijk te willen maken waarmee ze een bijdrage van 35 GWh geconcretiseerd aan de RES leveren. Dit raadsbesluit is voldoende uitwerkt om te voldoen aan alle punten uit de oproep zoals genoemd in paragraaf 2.2 en valt daarmee in categorie 1. Daarnaast heeft gemeente Eemnes een gerealiseerd zonneveld dat goed is voor 5 GWh. Als partner in het OER A1-traject worden mogelijkheden voor het opwekken van zonne-energie langs de snelweg onderzocht.

3.2.5 Leusden

Windenergie: In de gemeente Leusden liggen meest kansrijke gebieden voor windenergie 84 en 93. De gemeente heeft een [raadsbesluit](#) genomen om de uitwerking voor windenergie van gebied 84 bij de provincie te laten. Daarbij wordt van de provincie verlangd dat het voorzorgsbeginsel van toepassing voor veilige milieu- en gezondheidsnormen wordt toegepast en wordt de provincie opgeroepen om de raad te informeren en consulteren op verschillende onderwerpen. De gemeente verzet zich tegen locatie 93.

Zonne-energie: De gemeente maakt geen zonnevelden op land mogelijk, met uitzondering van het zonnepark bij Emelaarseweg van circa 2 ha. De gemeente is partner in OER A28.

3.2.6 Soest

Windenergie: Delen van meest kansrijke gebieden 81 en 84 liggen in de gemeente Soest. In het [raadsbesluit](#) van gemeente Soest is besloten het bevoegd gezag voor deze gebieden bij de provincie te laten. Daarbij wordt de provincie gewezen op het voorzorgsbeginsel, opgeroepen landelijke

normen te volgen, daarbij geen gebruik te maken van afwijkingsmogelijkheden en o-uur slagschaduw toe te staan en een omwonendenregeling in te stellen.

Zonne-energie: Er zijn geen zonnevelden gerealiseerd of in behandeling. Afgezien van zon langs de A28 in het kader van OER wordt geen zonne-energie op land mogelijk gemaakt.

3.2.7 Woudenberg

Windenergie: Een klein deel van meest kansrijk gebied voor windenergie 93 ligt in de gemeente Woudenberg. De gemeente maakt hier geen windenergie mogelijk.

Zonne-energie: Er zijn nog geen gerealiseerde zonnevelden of vergunningaanvragen in behandeling. De gemeente heeft een uitnodigingskader voor zonne- en windenergie dat zij in 2022 heeft vastgesteld in haar [raadsbesluit](#) verruimd en vergroot haar inspanning voor het realiseren van zonnevelden. Hiermee is een belangrijke stap gezet om, zoals gevraagd, de drempels te verwijderen, maar aangezien er nog geen concrete locatie in beeld is voldoet het nog niet volledig aan de oproep en valt daarom in categorie 2. Daarnaast neemt gemeente Woudenberg deel aan OER A12. In dit project worden de mogelijkheden onderzocht om 2 GWh zonne-energie op te wekken op grondgebied van de gemeente.

3.3 Haalbaarheid bod

3.3.1 Zon op dak

Een belangrijke pijler van de realisatie van het bod van de RES Amersfoort is zon op dak. In de RES 1.0 is de ambitie voor zonne-energie op daken gesteld op 0,2 TWh in 2030. In de analyse zonnepanelen van eind 2023 (bijlage 1) was 0,08 TWh gerealiseerd aan zon op dak en hier is het dus wel nodig om een inhaalslag te maken.

3.3.2 Grootschalige opwek wind en zon

Voor grootschalige hernieuwbare energieopwekking uit zon en wind werken gemeenten aan plannen om tot realisatie te komen. Zoals beschreven in paragraaf 3.2 hebben gemeenten samen bestaande plannen weten te concretiseren en nieuwe plannen opgepakt om het bod -met ruimte voor planuitval- te halen. In de regio worden verschillende gezamenlijke trajecten doorlopen welke allemaal in categorie 1 vallen:

- OER A28 wind 213 GWh (Amersfoort, Leusden, Soest)
- OER A28 zon 25 GWh (Amersfoort, Leusden, Soest)
- OER A1 zon 18 GWh (Amersfoort, Baarn, Bunschoten, Eemnes)

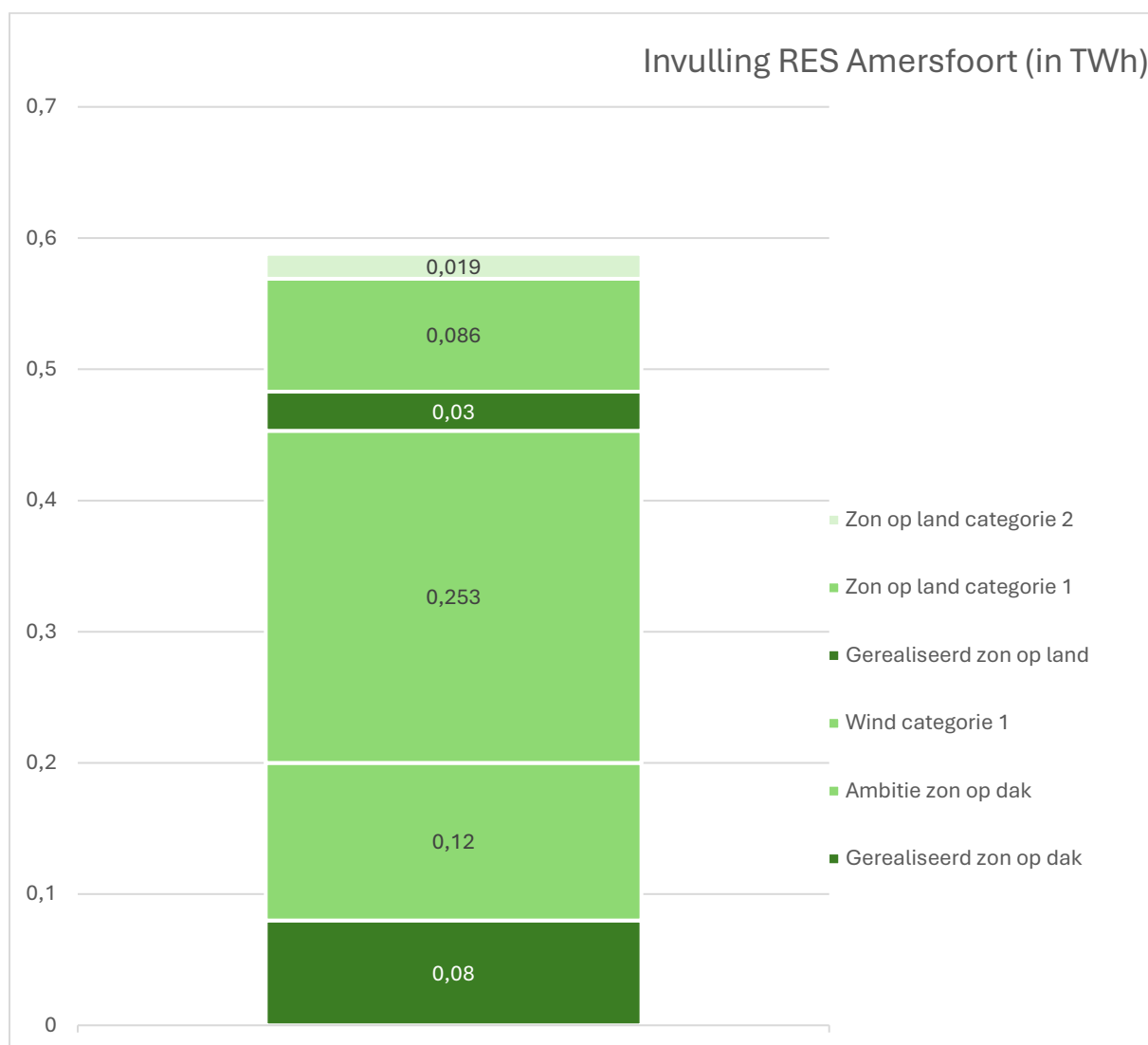
In totaal voldoet 0,34 TWh (0,25 TWh wind en 0,086 TWh zon) aan plannen aan de oproep zoals beschreven in 2.2. 0,019 TWh aan zonne-energieprojecten voldoet nog niet aan de oproep, maar wordt mogelijk in de komende tijd concreter.

3.3.3 Conclusies over haalbaarheid bod in 2030

Het RES-doel van de regio Amersfoort is 0,5 TWh. Er kan op dit moment jaarlijks 0,11 TWh aan zonne-energie worden opgewekt met gerealiseerde projecten. Het gaat daarbij om 0,08 TWh zon op dak en 0,03 TWh zon op land. Er zijn nog geen gerealiseerde windenergieprojecten in de regio Amersfoort. Voor de Tussenbalans gaan we uit van een realisatie van het volledige doel van 0,2 TWh

zon op dak. Samen met de raadsbesluiten in categorie 1 waarmee circa 0,34 TWh wind- en zonprojecten mogelijk wordt gemaakt is er in totaal voor 0,57 TWh aan voor zon- en windenergie gerealiseerd/geconcretiseerd en is er dus ook voor planuitval hetgeen nodig is om een reëel perspectief te hebben op realisatie van het RES-doel. Gezien de slagingskans van projecten zal er in de praktijk altijd sprake zijn van planuitval, waardoor meer plannen nodig zijn om het regionale bod in 2030 te behalen. Zo is er nog onzekerheid over de uiteindelijke omvang en realisatie van de windplannen door mogelijke beperkingen zoals defensie-ontwikkelingen en effect op natuurwaarden. Voor al deze plannen is de aansluitbaarheid op het net aangetoond. Daarmee is het op dit moment niet nodig om voor de regio Amersfoort aanvullende projectbesluiten voor windenergie te vervolgen, anders dan waar gemeenten de provincie Utrecht hebben verzocht een projectbesluit te nemen. Het blijft wel van belang om de plannen verder te concretiseren en hier zal in RES-verband ook aan gewerkt worden. Mocht het doelbereik voor deze regio door planuitval uit zicht raken dan zal op dat moment bezien worden of en hoe de RES-ambitie weer binnen bereik kan worden gebracht.

Figuur 2: Invulling RES Amersfoort (in TWh) (zonder planuitval)

Zon op land categorie 2	0,019 TWh
Zon op land categorie 1	0,086 TWh
Gerealiseerd zon op land	0,03 TWh
Wind categorie 1	0,253 TWh
Ambitie zon op dak	0,12 TWh
Gerealiseerd zon op dak	0,08 TWh

4. RES Foodvalley

4.1 Proces

In RES-regio Foodvalley is een gezamenlijk bod van 0,75 TWh grootschalige duurzame opwek in 2030 afgesproken. Voor de drie Utrechtse gemeenten geldt hiervoor een aandeel van 0,1 TWh. Uit de [voortgangsrapportage](#) van mei 2023 blijkt dat extra inzet en het initiëren van nieuwe projecten nodig is om dit bod te kunnen halen. De gemeenten hebben geen gezamenlijke reactie op de oproep van de provincie Utrecht van januari 2024 geformuleerd, maar er is een reactie per gemeente gegeven. Er zijn op dit moment onvoldoende plannen geconcretiseerd om het aandeel van 0,1 TWh te halen. Daarom blijven de meest kansrijke gebieden voor windenergie uit Figuur 1 meest kansrijke gebieden in de regio in beeld voor een provinciaal projectbesluit waarover rond het einde van dit jaar een keuze gemaakt zal worden.

4.2 Besluiten per gemeente

In dit hoofdstuk is te lezen wat elke afzonderlijke gemeente heeft besloten op het gebied van grootschalige opwek via wind en zonne-energie. De inspanningen voor zon op dak zijn niet terug te vinden in de hierna volgende paragrafen, maar tellen wel mee in het RES-bod. Het aandeel zon op dak is daarom voor het hele Utrechtse deel van de RES-regio Foodvalley omschreven in paragraaf 4.3 Haalbaarheid bod.

4.2.1 Rhenen

Windenergie: In reactie op het planMER is in Rhenen een [raadsbesluit](#) genomen om voor het meest kansrijke gebied 99 met gemeente Wageningen verder te onderzoeken wat mogelijk is. Hiermee kan een aandeel van circa 20 GWh geleverd worden. Verder liggen er geen meest kansrijke gebieden in de gemeente.

Zonne-energie: Er is geen grootschalig zon op land gerealiseerd in de gemeente. De gemeente wil twee zonneparken mogelijk maken waar in totaal circa 30 GWh mee opgewekt kan worden. Voor beide zonneparken is een vergunningsaanvraag in behandeling.

Conclusie: De gemeente zet zich in voor een wezenlijke bijdrage in de RES. Het plan voor windenergie valt in categorie 2 omdat dit afhankelijk is van de besluitvorming in Wageningen en daarmee ook een planning voor vergunningverlening ontbreekt. Gemeenten en provincies zullen samenwerken om het plan voor windenergie dit najaar verder te concretiseren. Aangezien het een gezamenlijk plan is van beide gemeenten, kan het zijn dat uiteindelijk in het ruimtelijke ordeningstraject blijkt dat de turbines beter allemaal aan de kant van Wageningen gepositioneerd worden. In dat geval zal dit beschouwd worden als een bijdrage in de Utrechtse RES-doelen. De zonnevelden vallen in categorie 1 en daarmee dragen zij voor 30 GWh bij aan voldoende concrete plannen van het RES-bod van Foodvalley.

4.2.2 Renswoude

Windenergie: In de gemeente ligt een deel van meest kansrijk gebied voor windenergie 96. De gemeente heeft [besloten](#) geen windenergie mogelijk te maken in de gemeente.

Zonne-energie: Er zijn geen zonneparken gerealiseerd of vergunningen in aanvraag. De gemeente onderzoekt zon op restgronden en is partner in OER A12, waarin mogelijk 2 ha. gerealiseerd kan

worden binnen de gemeentegrens. Verder wordt voor circa 4 GWh gezocht naar zonne-energie op bedrijventerreinen en wordt voor 1-8 GWh gezocht naar mogelijkheden bij een agrarisch bedrijf.

Conclusie: De gemeente heeft op dit moment nog geen concrete projecten voor windenergie en daarom blijft meest kansrijk gebied voor windenergie g6 in beeld voor een mogelijk projectbesluit. Voor zonne-energie is alleen de bijdrage van 2 ha. in OER A12 voldoende concreet. Deze overige plannen zijn niet voorzien van specifieke locaties of planning voor vergunningverlening en vallen daarmee in categorie 3.

4.2.3 Veenedaal

Windenergie: In de gemeente ligt een deel van meest kansrijk gebied voor windenergie g6. De gemeente heeft in een brief van het college aangegeven geen windenergie mogelijk te maken in de gemeente.

Zonne-energie: Er zijn geen zonneparken gerealiseerd of in aanvraag. De gemeente is onderdeel van OER A12 en werkt mee aan mogelijkheden voor zonne-energie langs dit traject voor circa 2 ha.

Conclusie: De gemeente zet in op zon op dak en onderzoekt als partner in OER A12 de mogelijkheden om circa 2 ha. zon op land te realiseren hetgeen in categorie 1 valt. De gemeente maakt geen windenergie op land mogelijk. Meest kansrijk gebied voor windenergie g6 blijft in beeld voor een mogelijk projectbesluit.

4.3 Haalbaarheid bod

4.3.1 Zon op dak

Een belangrijke pijler van de realisatie van het bod van de RES FoodValley is zon op dak. In deze regio is de ambitie voor zonne-energie op daken gesteld op 50% van het bod van 0,75 TWh in 2030. Omgerekend voor het Utrechtse deel is dat 0,05 TWh. In de analyse zonnepanelen van eind 2023 (bijlage 1) was 0,034 TWh gerealiseerd aan zon op dak en daarmee liggen de Utrechtse gemeenten in regio Foodvalley goed op schema voor de realisatie van zon op dak.

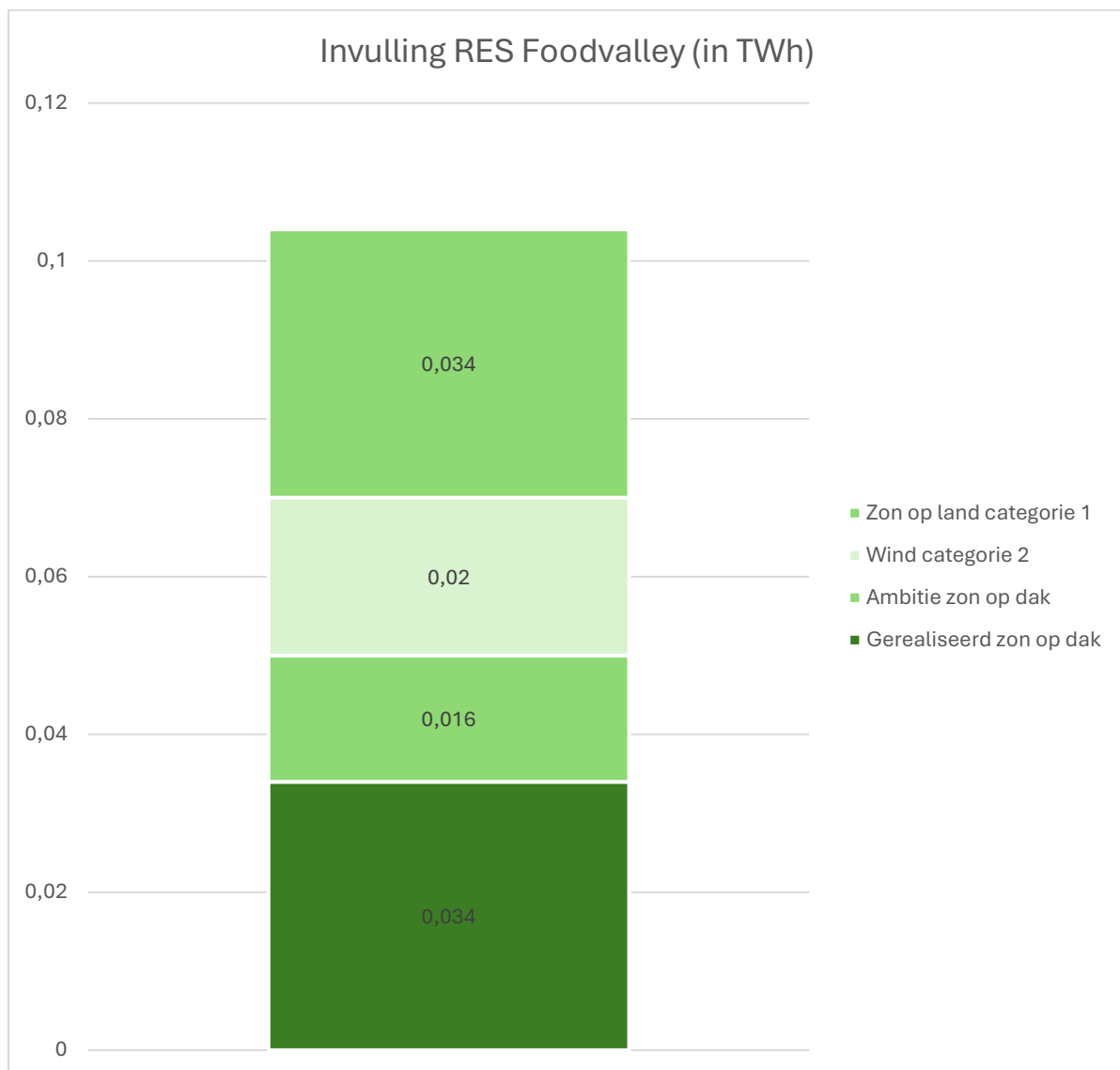
4.3.2 Grootschalige opwek wind en zon

Voor grootschalige hernieuwbare energieopwekking van zon en wind werken gemeenten aan plannen om tot realisatie te komen. Zoals beschreven in paragraaf 4.2 hebben gemeenten plannen verder uitgewerkt als bijdrage in de RES. Er is een plan voor 0,02 TWh windenergie in gemeente Rhenen dat voor het einde van het jaar concreet genoeg kan worden. Verder is voor 0,034 TWh zon op land geconcretiseerd waarvan 4 GWh in de OER A12.

4.3.3 Conclusies over haalbaarheid bod in 2030

Het aandeel van de drie Utrechtse gemeenten in het RES-bod van regio Foodvalley is 0,1 TWh. Er is 0,034 TWh zon op dak gerealiseerd en geen zonne- of windenergie op land. Voor de Tussenbalans gaan we uit van een realisatie van het volledige doel van 0,05 TWh zon op dak. Samen met de 0,034 TWh voldoende concrete plannen voor zonnenvelden is er 0,084 TWh aan concrete plannen die voldoen aan de oproep. Er resteert dus een tekort van 0,016 TWh. Als het plan voor windenergie (0,02 TWh) in Rhenen voor het einde van het jaar concreet genoeg is en er verder geen planuitval optreedt, is het niet nodig om een projectbesluit in een van de meest kansrijke gebieden te vervolgen. Gebieden g6 en g9 blijven tot dat moment in aanmerking komen voor een projectbesluit.

Figuur 3: Invulling RES Foodvalley (in TWh) (zonder planuitval)

Zon op land categorie 1	0,034 TWh
Wind categorie 1	0,02 TWh
Ambitie zon op dak	0,016 TWh
Gerealiseerd zon op dak	0,034 TWh

5. RES U16

5.1 Proces

De partners in de RES-regio U16 hebben met elkaar een ambitie van 1,8 TWh aan opwek via zonne- en windenergie in de RES 1.0 afgesproken. Aan dit doel wordt gezamenlijk gewerkt en er worden stappen gezet bij zowel zon op dak als grootschalige opwek (wind en zon op land). In 2023 heeft de RES-regio U16 het [voortgangsdocument](#) gepubliceerd. Hierin werd duidelijk dat de RES-ambitie nog haalbaar is, maar uit zicht raakt als er geen aanvullende maatregelen genomen worden. De gemeenten uit de RES-regio U16 hebben geen gezamenlijke reactie op de oproep van de provincie Utrecht van januari 2024 geformuleerd, maar er is een reactie per gemeente gegeven. Een groot aantal gemeenten heeft gehoor gegeven aan de oproep van de provincie en is met (aanvullende) concrete plannen gekomen. Toch zijn er op dit moment onvoldoende plannen geconcretiseerd om het bod van 1,8 TWh te halen. Daarom blijven de meest kansrijke gebieden uit Figuur 1 meest kansrijke gebieden in gemeenten die de ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie nog niet voldoende benutten of waarvan de windplannen niet in categorie 1 zoals beschreven in 2.2 vallen, in beeld voor een provinciaal projectbesluit waarover rond het einde van dit jaar een keuze gemaakt zal worden.

5.2 Besluiten per gemeente

In dit hoofdstuk is te lezen wat elke gemeente in RES-regio U16 heeft besloten op het gebied van grootschalige opwek via wind- en zonne-energie. Per gemeente is benoemd in welke categorie uit paragraaf 2.2 de plannen voor wind- en zonne-energie vallen. De inspanningen voor zon op dak zijn hierin niet terug te vinden, maar tellen wel mee in het RES-bod. Zon op dak is daarom wel (op regioniveau) beschreven in paragraaf 5.3 *Haalbaarheid bod*.

5.2.1 Bunnik

Windenergie: Er ligt geen meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Bunnik. Wel staat het onderwerp windenergie de komende tijd bij de gemeente Bunnik op de agenda. In het door de gemeenteraad vastgesteld [programma Bunnik Klimaatneutraal 2040](#) is opgenomen dat raad en maatschappij in 2024/2025 in gesprek gaan over de mogelijkheden voor windenergie. Dit staat ook in de [reactiebrief](#) van de gemeente.

Zonne-energie: De gemeente Bunnik is actief op het gebied van zonnevelden met twee reeds gerealiseerde projecten (Vlowijker zonneweide en zonnepark Werkhoven) en één vergund maar nog niet gerealiseerd project (Zonnepark A12). Bij elkaar is hiermee 40 hectare zonneveld gerealiseerd of concreet gemaakt en is dit goed voor ca. 61,5 GWh in categorie 1.

Conclusie: De gebieden voor windenergie in de gemeente Bunnik zijn niet aangemerkt als meest kansrijk en zijn daarom niet in beeld voor een provinciaal projectbesluit.

5.2.2 De Bilt

Windenergie: Er ligt één meest kansrijk gebied voor windenergie (gebied 67) in de gemeente de Bilt. De gemeente is bezig om de mogelijkheden te onderzoeken voor dit gebied en zal de uitkomsten hiervan in het najaar van 2024 voorleggen aan de gemeenteraad, zoals ook benoemd in de [reactiebrief](#). In 2021 heeft de gemeenteraad met de [vaststelling van het RES-bod](#) besloten in te stemmen met het laten uitvoeren van onderzoek naar windenergie in de zone langs de A28 (waaronder ook gebied 67) en hierbij te streven naar 20 GWh.

Zonne-energie: Er is één zonnepark gerealiseerd in de gemeente de Bilt bij de RWZI. Voor één zonneveld (Voordaan, 17 hectare) is de ruimtelijke procedure afgerond en voor één zonneveld (Groenekan, 10 hectare) loopt de ruimtelijke procedure nog. De twee zonnevelden samen kunnen 25 GWh aan duurzame energie opwekken. De gemeenteraad van De Bilt heeft daarnaast de [Beleidsvisie Zonnevelden](#) vastgesteld. Hierin is opgenomen dat nog eens 32 GWh gerealiseerd moet worden (de zogeheten 'tweede tranche').

Conclusie: De gemeente de Bilt heeft concrete plannen voor zonne-energie in categorie 1 (25 GWh) en een ambitie voor zonne-energie in categorie 3 (32 GWh) en windenergie in categorie 2 (20 GWh). Verdiepend onderzoek door de gemeente moet dit najaar de ruimtelijke mogelijkheden in kaart brengen van gebied 67.

5.2.3 De Ronde Venen

Windenergie: Er staat een windturbine bij het bedrijf S.C. Johnson in Mijdrecht, goed voor 6 GWh opbrengst per jaar. Meest kansrijk gebied voor windenergie 38 ligt in de gemeente De Ronde Venen. De gemeente heeft via een brief bij de provincie aangegeven geen medewerking te verlenen aan het plaatsen van windturbines in dit gebied.

Zonne-energie: Gemeente De Ronde Venen heeft een beleidsplan zonnevelden aangenomen, zie [Zonnevelden - Gemeente De Ronde Venen](#). Hierin is ruimte gemaakt voor 95 hectare aan zonnevelden. Dit heeft tot de zomer van 2024 geleid tot een vergunningsaanvraag voor een zonneveld waarmee 10 GWh aan duurzame energie opgewekt kan worden. In de overige hectares die het beleidsplan biedt kan ongeveer 78 GWh aan duurzame energie worden opgewekt, waar nu 11 lopende initiatieven voor zijn.

Conclusie: In gemeente De Ronde Venen staat één windturbine, die jaarlijks 6 GWh aan duurzame energie kan opwekken (categorie 1). De gemeente De Ronde Venen toont inzet om 88 GWh aan zonne-energie op land te realiseren voor 2030 in het kader van de RES. Hiervan is 10 GWh concreet gemaakt en valt daarmee dus in categorie 1. De overige 78 GWh is in voorbereiding (met initiatiefnemers in beeld) en valt daarmee in categorie 2, omdat hier nog drempels weggenomen moeten worden en duidelijkheid over aansluitbaarheid op het net moet komen. Meest kansrijk gebied voor windenergie 38 blijft in beeld voor een mogelijk projectbesluit.

5.2.4 Houten

Windenergie: De gemeente Houten zet actief in op windenergie met het bestaande [windpark Houten](#) en het vergunde [windpark Goyerbrug](#). Deze twee windparken samen kunnen jaarlijks 81 GWh aan duurzame energie opwekken. Daarnaast ligt het meest kansrijk gebied voor windenergie 69 (in de polder Blokhoven op het Eiland van Schalkwijk) in de gemeente Houten. Dit gebied wordt voorlopig niet opgepakt door de gemeente zoals aangegeven in [deze brief](#).

Zonne-energie: De gemeente Houten zet actief in op opwek met drie reeds gerealiseerde zonnevelden (Oostromsdijkje, Groenedijkje en Schalkwijkse-stroom) en drie vergunde projecten (De Heul, De Knoest en Oosterlaak). Bij elkaar is hiermee 100 hectare zonneveld gerealiseerd of concreet gemaakt, goed voor 95 GWh. Meer informatie over de zonnevelden in Houten is hier te vinden: [Zonnevelden | Gemeente Houten](#).

Conclusie: De gemeente Houten heeft de plannen voor zowel windenergie als zonne-energie op land concreet gemaakt (categorie 1). Daarbij is het een gemeente die de ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie voldoende benut met twee windparken met een gezamenlijke jaarlijkse opbrengst

van 81 GWh. Meest kansrijk gebied voor windenergie 6g komt daarom eind dit jaar niet in beeld voor een provinciaal projectbesluit.

5.2.5 IJsselstein

Windenergie: Er ligt geen meest kansrijk gebied voor windenergie in gemeente IJsselstein. De gemeenteraad van IJsselstein heeft een zoekgebied voor windenergie aangewezen: de A2-zone ten zuiden van IJsselstein. Conform het in 2023 vastgestelde [procesplan](#) wordt in 2024 onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor windenergie langs de A2 in IJsselstein. In september/oktober 2024 wordt aan de gemeenteraad een voorstel voorgelegd waarin bepaald wordt of de gemeente doorgaat met de ontwikkeling van één windturbine langs de A2 en zo ja, onder welke voorwaarden.

Zonne-energie: De gemeenteraad van IJsselstein heeft een zoekgebied voor zonnevelden aangewezen: Noordoostelijk buitengebied (rond de Hollandsche IJssel). In 2024 en 2025 worden er onderzoeken uitgevoerd om te kijken welke mogelijkheden er zijn. In het najaar van 2024 werkt gemeente IJsselstein een uitnodigingskader zonnevelden uit voor dit gebied. Dit uitnodigingskader wordt conform het [procesplan](#) in het eerste kwartaal van 2025 voorgelegd aan de gemeenteraad. Zie [hier](#) voor meer informatie.

Conclusie: De gemeente IJsselstein heeft de ambitie om 40 GWh op te wekken via wind- en zonne-energie en doet daarvoor onderzoeken, maar de plannen zijn nog niet concreet (categorie 3). Er ligt geen meest kansrijk gebied voor windenergie in gemeente IJsselstein.

5.2.6 Lopik

Windenergie: Er is een bestaand windpark in de gemeente Lopik bij bedrijventerrein De Copen, waarmee jaarlijks 13 GWh aan duurzame energie kan worden opgewekt. Er liggen drie meest kansrijke gebieden voor windenergie (gebieden 10, 23 en 42) in de gemeente Lopik. De gemeenteraad Lopik het [Duurzaamheidsplan 2024-2025](#) vastgesteld waarin staat dat er gekeken zal worden naar de mogelijkheden in het grootschalig opwekken van zonne- en windenergie nabij bedrijventerrein De Copen (gebied 23) waarmee 55 GWh ingevuld kan worden bij vervanging van het bestaande windpark van 13 GWh.

Zonne-energie: De gemeenteraad Lopik heeft het [Duurzaamheidsplan 2024-2025](#) vastgesteld waarin staat dat er gekeken zal worden naar de mogelijkheden in het grootschalig opwekken van zonne- en windenergie nabij bedrijventerrein De Copen waarmee 55 GWh ingevuld kan worden.

Conclusie: De gemeente Lopik heeft een raadsbesluit genomen om 55 GWh aan windenergie en zonne-energie op land te realiseren voor 2030 bij De Copen (categorie 1). Omdat gemeente Lopik relatief veel ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie heeft (er liggen drie meest kansrijke gebieden voor windenergie in gemeente Lopik), worden de ruimtelijke mogelijkheden met deze plannen maar beperkt benut. Mogelijk is er een groter aandeel van gemeente Lopik nodig om de doelen van RES-regio U16 te halen. De meest kansrijke gebieden in gemeente Lopik blijven daarom in beeld voor een mogelijk projectbesluit vanuit de provincie, maar als de gemeente de ruimtelijke mogelijkheden dit najaar voldoende benut zal de provincie aan het einde van het jaar geen projectbesluitprocedure vervolgen.

5.2.7 Montfoort

Windenergie: Er liggen 3 meest kansrijke gebieden voor windenergie (gebieden 8, 18 en 24) in de gemeente Montfoort. De gemeenteraad heeft een besluit genomen over het toepassen van de [Wet voorkeursrecht gemeenten](#) op een aantal percelen in gebied 24 en over een [plan van aanpak naar](#)

[windenergie](#) in dit gebied. De uitkomsten van dit plan van aanpak leiden tot een raadsvoorstel over een onderzoekskader voor windenergie in december 2024.

Zonne-energie: De gemeenteraad van Montfoort heeft een vergunning afgegeven voor een zonnepark als onderdeel van [Energietuin Mastwijk](#) en positief gereageerd op een principeverzoek voor [zonnepark en hoogspanningsstation Linschoten](#). Deze ontwikkelingen zijn samen goed voor 24 GWh aan concrete zonne-energie projecten.

Conclusie: De gemeente Montfoort heeft voor 24 GWh aan concrete plannen voor zonne-energie (categorie 1) en neemt mogelijk een besluit over concrete plannen voor windenergie eind 2024. De meest kansrijke gebieden in gemeente Montfoort blijven op dit moment nog in beeld voor een mogelijk projectbesluit. Als de gemeente de windplannen concretiseert en de ruimtelijke mogelijkheden goed benut, zal de provincie aan het einde van het jaar geen projectbesluitprocedure vervolgen.

5.2.8 Nieuwegein

Windenergie: De gemeente Nieuwegein heeft een bestaand windpark, dat jaarlijks 25 GWh aan duurzame energie kan opwekken. Er is geen meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Nieuwegein. Zoals omschreven in [deze brief](#) wil gemeente Nieuwegein onderzoeken of er aanvullende mogelijkheden zijn voor windenergie na 2030. Zie ook dit [raadsvoorstel](#).

Zonne-energie: Er zijn twee bestaande zonneparken (Galecop en Waternet) in de gemeente Nieuwegein. Samen wekken de twee zonneparken jaarlijks 10 GWh aan duurzame energie op. Daarnaast kijkt de gemeente naar de ontwikkeling van nieuwe zonneparken (o.a. OER A2 en A27). Zie ook dit [raadsvoorstel](#).

Conclusie: De gemeente Nieuwegein heeft concrete projecten voor zowel wind als zonne-energie (categorie 1) en onderzoekt daarnaast de mogelijkheden voor aanvullende projecten (categorie 3). Er is geen meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Nieuwegein.

5.2.9 Oudewater

Windenergie: Er liggen 3 meest kansrijke gebieden voor windenergie (gebieden 1, 8 en 18) in de gemeente Oudewater. Zoals aangegeven in deze [brief](#) ziet de gemeente geen kansen in deze gebieden, maar heeft de gemeenteraad wel een [raadsbesluit](#) genomen over het starten met een onderzoek naar de mogelijkheden voor windenergie in een ander gebied (gebied 7 uit het planMER windenergie Utrecht). Vanwege de aanwezigheid van een weidevogelkerngebied en stiltegebied is in dit stadium nog niet zeker of windenergie mogelijk is.

Zonne-energie: De gemeente Oudewater heeft een [afwegingskader duurzame energie opwekken](#) vastgesteld. Hierin wordt gesproken over 12 GWh aan zonnenvelden. De gemeente Oudewater is een onderzoek en een gebiedsproces gestart naar de mogelijkheden voor een zonnenveld in het noorden van Oudewater. De gemeente Oudewater verwacht eind 2024 een toetsingskader vast te stellen op basis waarvan een zonnenveld vergund kan worden.

Conclusie: De gemeente Oudewater is actief met een gebiedsproces voor zonne-energie (categorie 2). Voor windenergie zijn er nog geen concrete plannen, maar worden met een onderzoek wel stappen gezet. De meest kansrijke gebieden in gemeente Oudewater blijven daarom in beeld voor een mogelijk projectbesluit vanuit de provincie, maar als de gemeente de ruimtelijke mogelijkheden dit najaar benut zal de provincie aan het einde van het jaar geen projectbesluitprocedure vervolgen.

5.2.10 Stichtse Vecht

Windenergie: Er liggen 3 meest kansrijke gebieden voor windenergie (gebieden 35, 39 en 43) in de gemeente Stichtse Vecht. De gemeente heeft een [reactiebrief](#) aan de provincie gestuurd. Hierin geeft de gemeente aan geen plek te zien voor windenergie in Stichtse Vecht.

Zonne-energie: De gemeente Stichtse Vecht heeft in 2024 een [strategie zonnevelden](#) opgesteld als vervolg op de kansenkaart die in 2020 is vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin geeft het College aan 100 GWh aan zonne-energie op land te willen realiseren voor 2030 (gelijk aan 90 hectare), waarvan de helft (50 GWh / 45 hectare) in deze collegeperiode gerealiseerd zou moeten worden. Hiervoor zijn een aantal focusgebieden aangewezen. Per focusgebied zal worden uitgewerkt aan welke regels initiatiefnemers moeten voldoen. Na het vaststellen van de regels gaat gemeente Stichtse Vecht het proces in van het ontvangen, beoordelen en vergunnen van initiatieven.

Conclusie: De gemeente Stichtse Vecht toont inzet om 100 GWh aan zonne-energie op land te realiseren voor 2030 in het kader van de RES. De inzet is op dit moment in de strategiefase en valt daarom in categorie 3, omdat er nog geen concrete plannen zijn. De komende maanden ontwikkelt de gemeente nadere regels waarmee initiatieven beoordeeld kunnen worden. De meest kansrijke gebieden blijven in beeld voor een mogelijk projectbesluit vanuit de provincie Utrecht.

5.2.11 Utrecht

Windenergie: De gemeente Utrecht heeft een besluit genomen over [windturbines in Rijnenburg/Reijerscop](#). Hiermee is concreet 90 GWh ingevuld. Er ligt daarnaast een meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Utrecht (gebied 49). In de ontwerp beleidsnota '[Opwekgebieden voor schone energie](#)' heeft de gemeente dit gebied op Lage Weide als focusgebied opgenomen, met een potentiële opwek van 20-60 GWh. Daarnaast blijven er voorlopig meerdere andere gebieden in beeld als zoekgebied voor windenergie, maar deze worden omschreven als minder kansrijk en daar ligt de focus dus niet op.

Zonne-energie: De volgende zonne-energie projecten zijn gerealiseerd of in procedure: Meijewetering, Haarrijnseplas, Ockhuizen, RZWI Brilledreef. Deze zonne-energieprojecten kunnen samen in totaal 49 GWh aan duurzame energie opwekken. In de ontwerp beleidsnota '[Opwekgebieden voor schone energie](#)' heeft de gemeente de volgende focusgebieden opgenomen: Rijnenburg, geluidswal A12, Nedereindse Plas en Dorpeldijk. Deze projecten kunnen samen potentieel 48-104 GWh aan duurzame energie opwekken. Daarnaast blijven er voorlopig meerdere andere gebieden in beeld als zoekgebied voor zonne-energie, maar deze worden omschreven als minder kansrijk en daar ligt de focus dus niet op.

Conclusie: In de gemeente Utrecht zijn meerdere concrete projecten voor wind- en zonne-energie te vinden (categorie 1). Gemeente Utrecht heeft dit ook aangegeven in de [reactiebrief](#). Over de beleidsnota '[Opwekgebieden voor schone energie](#)' wordt eind 2024 in de gemeenteraad besloten. In het ontwerp van deze beleidsnota wijst gemeente Utrecht meerdere focusgebieden voor zonne- en windprojecten aan, die verder onderzocht zullen worden (categorie 2). Gemeente Utrecht benut met Rijnenburg/Reijerscop de ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie (90 GWh in categorie 1). Het meest kansrijke gebied in gemeente Utrecht komt daarom niet in beeld voor een provinciaal projectbesluit. Dit gebied op Lage Weide is als focusgebied wel in beeld bij gemeente Utrecht zelf.

5.2.12 Utrechtse Heuvelrug

Windenergie: Meest kansrijk gebied voor windenergie 96 ligt deels in de gemeente Utrechtse Heuvelrug (andere delen liggen in de gemeenten Veenendaal en Renswoude). De gemeente Utrechtse Heuvelrug heeft geen raadsbesluit genomen om aan de slag te gaan met gebied 96.

Zonne-energie: De gemeente Utrechtse Heuvelrug zet in op 80 GWh aan duurzame opwek uit zon op land in 2030. Hiervan is 30 GWh concreet ingevuld met vergunningen die in 2023 zijn afgegeven voor twee zonnevelden (Overberg en Amerongerwetering). De gemeenteraad van Utrechtse Heuvelrug heeft op 8 juli 2024 het [beleidskader zonnevelden](#) vastgesteld, waarmee wordt aangegeven op welke manier de overgebleven 50 GWh ingevuld kan worden.

Conclusie: De gemeente Utrechtse Heuvelrug toont inzet om 80 GWh aan zonne-energie op land te realiseren voor 2030 in het kader van de RES. Hiervan is 30 GWh concreet in projecten (categorie 1) en 50 GWh vastgelegd in beleid, maar nog niet concreet in projecten (categorie 3). Meest kansrijk gebied 96 blijft in beeld voor een mogelijk projectbesluit.

5.2.13 Vijfheerenlanden

Windenergie: De gemeente Vijfheerenlanden heeft een bestaand windpark (Autena), goed voor 30 GWh. Daarnaast zijn er 4 meest kansrijke gebieden in de gemeente (gebieden 29, 48, 57 en 59). De gemeente heeft een besluit genomen om in 3 gebieden een project m.e.r. te starten: 1 aanvullende windturbine bij het huidige windpark en 2 gebieden (vergelijkbaar met 57 en 59). Zie ook de [reactiebrief](#) van de gemeente.

Zonne-energie: De gemeente Vijfheerenlanden heeft geen plannen voor zonneparken.

Conclusie: De gemeente Vijfheerenlanden heeft een bestaand windpark goed voor 30 GWh in categorie 1. Omdat gemeente Vijfheerenlanden relatief veel ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie heeft (er liggen vier meest kansrijke gebieden voor windenergie in gemeente Vijfheerenlanden), worden de ruimtelijke mogelijkheden hiermee nog maar beperkt benut. De meest kansrijke gebieden blijven op dit moment nog in beeld voor een mogelijk projectbesluit van de provincie, omdat deze mogelijk nodig zijn om de RES-doelen te behalen. Echter, als de gemeente Vijfheerenlanden de plannen voor gebied 57 en 59 verder blijft ontwikkelen zal de provincie aan het einde van het jaar geen projectbesluitprocedure vervolgen. Hierbij is het van belang dat de ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie voldoende benut worden en er inzet wordt gepleegd op realisatie voor 2030.

5.2.14 Wijk bij Duurstede

Windenergie: Er ligt een meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Wijk bij Duurstede (gebied 78). De gemeente heeft een [raadsbesluit](#) genomen waarmee de provincie gevraagd wordt om de rol van bevoegd gezag voor dit gebied op te pakken. Hierbij is een [motie](#) aangenomen die een aantal voorwaarden meegeeft aan het oppakken van het bevoegd gezag, zoals het serieus nemen van gezondheidseffecten, lokaal eigendom en wederkerigheid vanuit de provincie.

Zonne-energie: De gemeenteraad heeft vastgesteld dat er ruimte is voor 60 hectare aan zonnevelden in de gemeente Wijk bij Duurstede, zie [Zonnevelden | Gemeente Wijk bij Duurstede](#). Hiervan zijn twee zonnevelden gerealiseerd, twee zonnevelden in aanbouw en is een zonneveld vergund. De vijf zonnevelden zijn daarmee alle vijf concrete plannen. Samen kunnen de vijf zonnevelden 72 GWh aan duurzame energie opwekken.

Conclusie: De gemeente Wijk bij Duurstede heeft concrete plannen voor zonne-energie (categorie 1) en heeft de provincie gevraagd de rol van bevoegd gezag op te pakken voor meest kansrijk gebied voor windenergie 78.

5.2.15 Woerden

Windenergie: Er liggen twee meest kansrijke gebieden in de gemeente Woerden (gebieden 20 en 24). De gemeenteraad van Woerden heeft [polder Reijerscop](#) aangewezen als zoekgebied voor windenergie (gebied 24). In polder Reijerscop is gemeente Woerden gestart met een gebiedsproces.

Zonne-energie: De gemeente Woerden heeft een [afwegingskader](#) duurzame elektriciteit vastgesteld. Dit afwegingskader biedt ruimte voor de ontwikkeling van verschillende plannen voor [zonnevelden](#). Voor één zonneveld van ongeveer 9 GWh in de Barwoutswaarder loopt een vergunningsaanvraagprocedure (categorie 1). Overige plannen voor zonne-energie in gemeente Woerden moeten nog verder geconcretiseerd worden (categorie 3).

Conclusie: De gemeente Woerden heeft concrete plannen voor zowel windenergie als zonne-energie (categorie 1). Zolang de gemeente meest kansrijk gebied voor windenergie 24 verder blijft oppakken zal de provincie aan het einde van het jaar geen projectbesluitprocedure vervolgen. Hierbij is het van belang dat de ruimtelijke mogelijkheden voor windenergie voldoende benut worden en er inzet wordt gepleegd op realisatie voor 2030.

5.2.16 Zeist

Windenergie: Er is door gemeente Zeist onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor windenergie in verschillende gebieden in de gemeente Zeist. Dit heeft niet geleid tot een kansrijke locatie. Dit is bevestigd door de uitkomst van het provinciale planMER. Zie voor meer informatie: [Zonnevelden en windmolens | Gemeente Zeist](#) en de [conceptbrief](#) van de gemeente.

Zonne-energie: De gemeente Zeist kijkt naar mogelijkheden voor zonnevelden in het gebied dat de gemeente als de A12 spoorzone aanduidt. Hierbij is een vergunningsaanvraag in voorbereiding voor één project met twee zonnevelden. Verder biedt de [beleidsvisie zonnevelden](#) ruimte voor enkele kleinere, goed ingepaste zonnevelden in de rest van het open buitengebied van gemeente Zeist. De gemeente wil op die manier ruimte maken voor 35 hectare (ca. 37 GWh) aan zonnevelden, maar de plannen zijn nog niet concreet.

Conclusie: Gemeente heeft de ambitie om 37 GWh aan zonnevelden mogelijk te maken, maar er zijn nog geen concrete plannen (categorie 3). Er is geen meest kansrijk gebied voor windenergie in de gemeente Zeist.

5.3 Haalbaarheid bod

5.3.1 Zon op dak

Een belangrijke pijler van de realisatie van het bod van de RES-regio U16 is (grootschalig) zon op dak (boven de 15 kWp). In de RES 1.0 van regio U16 is de ambitie voor zonne-energie op daken gesteld op 0,3 (ondergrens) tot 0,5 TWh (bovengrens) in 2030. In de analyse zonnepanelen van eind 2023 (bijlage 1) was 0,29 TWh gerealiseerd aan (grootschalig) zon op dak. In deze Tussenbalans rekenen we 0,5 TWh aan zon op dak mee in RES-regio U16 (zie ook werkwijze zon op dak in paragraaf 2.2).

5.3.2 Grootschalige opwek wind en zon

Voor grootschalige hernieuwbare energieopwekking uit zon en wind werken de gemeenten in RES-regio U16 aan plannen voor zonne- en windenergieprojecten. De plannen zijn te verdelen in de drie categorieën uit paragraaf 2.2:

1. Categorie 1: Sommige plannen voor wind- en zonne-energie zijn concreet, waardoor het duidelijk is dat ze haalbaar en aansluitbaar kunnen zijn voor 2030. Ook is er in de RES-regio U16 al een aantal wind- en zonneparken gerealiseerd. Bij elkaar is dit goed voor jaarlijks 0,82 TWh aan duurzame energie (waarvan 0,19 TWh wordt opgewekt uit reeds gerealiseerde zonne- en windparken).
2. Categorie 2: Sommige plannen zijn wel concreet, maar is er op dit moment nog onduidelijkheid over haalbaarheid of aansluitbaarheid voor 2030. Bij elkaar is dit goed voor 0,23 TWh.
3. Categorie 3: Daarnaast zijn er ook nog voor 0,30 TWh plannen die nog niet uitgewerkt zijn.

In de bijlage 4 is een overzicht per gemeente terug te vinden.

5.3.3 Conclusie over haalbaarheid bod in 2030

Het RES-bod van regio U16 is 1,8 TWh in 2030. In RES-regio U16 is op dit moment 0,475 TWh aan duurzame energieprojecten gerealiseerd, waarvan 0,29 GWh zon op dak, 0,097 GWh zon op land en 0,088 GWh wind op land. Om te komen tot het RES-bod van 1,8 TWh in 2030 zijn dus aanvullende concrete plannen nodig.

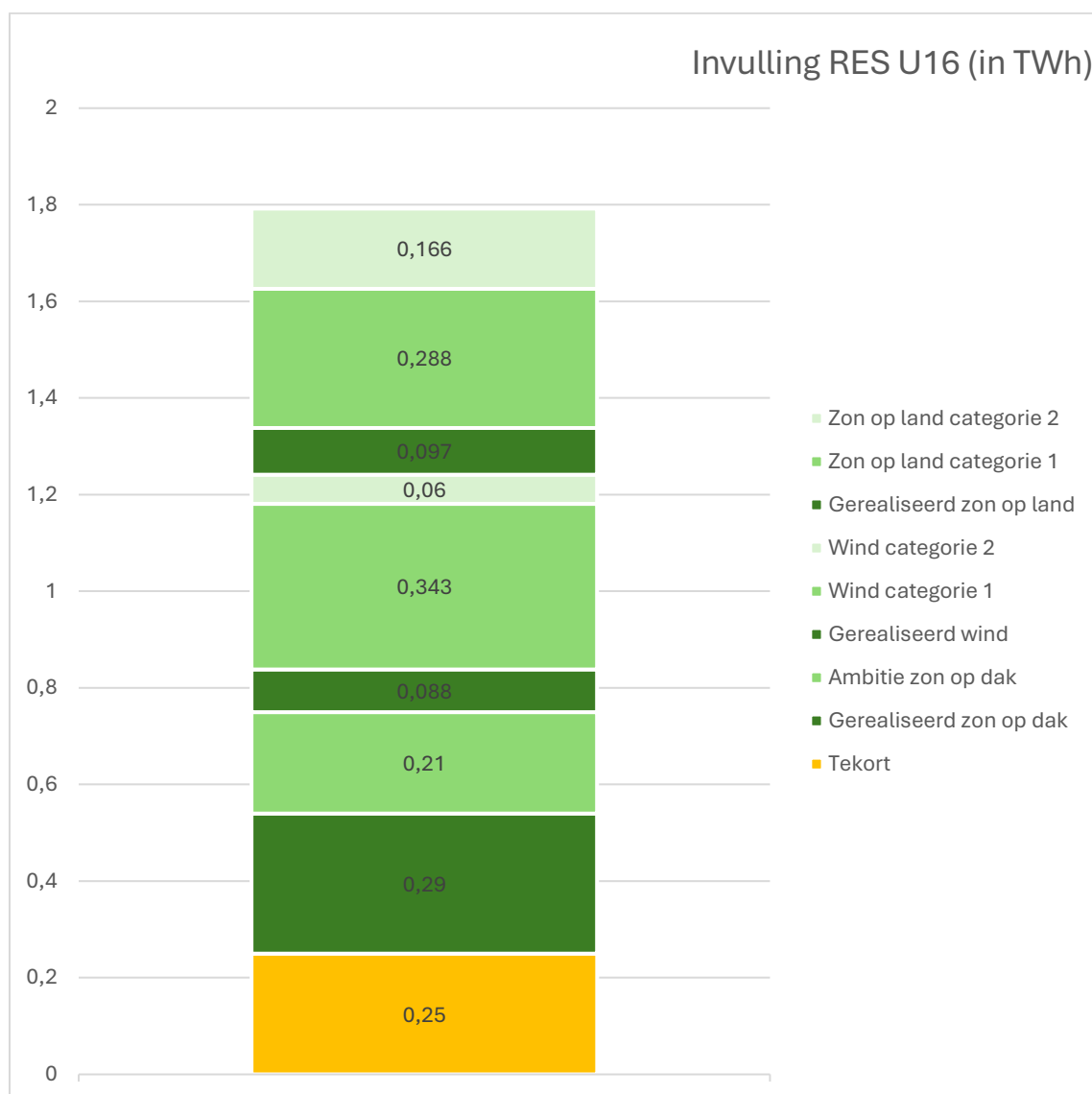
Voor zon op dak gaan we uit van de bovengrens voor opwek via zonnepanelen op daken uit de RES 1.0 van RES U16, namelijk 0,5 TWh in 2030. Uit deze Tussenbalans volgt dat er in de RES-regio U16 0,63 TWh aan duurzame energie (zon en wind) kan worden opgewekt uit concrete projecten die voldoen aan de oproep van de provincie Utrecht (categorie 1). Deze 0,097 GWh zon op land met 0,088 GWh wind op land, 0,5 TWh zon op dak en 0,63 TWh projecten in categorie 1 tellen samen op tot 1,32 TWh aan gerealiseerde of voldoende concrete plannen.

Daarnaast zijn er voor 0,23 TWh plannen die wel concreet zijn, maar nog niet voldoen aan oproep van provincie Utrecht (categorie 2), omdat nog niet duidelijk is of ze voor 2030 haalbaar en aansluitbaar zijn. Het gaat om 0,23 TWh (waarvan 0,06 TWh windenergie en 0,17 TWh zonne-energie). Samen met de categorie 1 plannen komt dit neer op 1,55 TWh. Als de plannen in categorie 2 op korte termijn voldoende geconcretiseerd worden, blijft er in ieder geval nog een tekort over van 0,25 TWh om tot de ambitie van 1,8 TWh van RES-regio U16 te komen.

De komende maanden zal duidelijk worden of een deel van de 0,23 TWh aan nog niet volledig onderbouwde plannen (categorie 2) verder uitgewerkt kan worden tot concrete plannen die voldoen aan de oproep (en daarmee in categorie 1 komen). Provincie Utrecht zal eind 2024 de projectbesluitprocedure vervolgen voor het deel van het RES-bod van regio U16 dat op dat moment nog niet geconcretiseerd is en voldoet aan de oproep. Het tekort zou dus mogelijk groter kunnen worden dan 0,25 TWh als de categorie 2 plannen dit najaar niet verder uitgewerkt worden.

Het is niet de verwachting dat categorie 3 plannen voor het einde van het jaar voldoende concreet zijn, maar het blijft in het kader van planuitval wel van belang dat gemeenten (waar nodig ondersteund door provincie) deze plannen verder blijven uitwerken. In RES-verband zal de provincie met gemeenten blijven samenwerken om te monitoren hoe de uitwerking van de plannen vordert en welke (mogelijk aanvullende) plannen nodig zijn om de gezamenlijke ambitie van 1,8 TWh te behalen.

Figuur 4: Invulling RES U16 (in TWh) (zonder planuitval)

Zon op land categorie 2	0,166 TWh
Zon op land categorie 1	0,288 TWh
Gerealiseerd zon op land	0,097 TWh
Wind categorie 2	0,06 TWh
Wind categorie 1	0,343 TWh
Gerealiseerd wind	0,088 TWh
Ambitie zon op dak	0,21 TWh
Gerealiseerd zon op dak	0,29 TWh
Tekort	0,25 TWh

6. Conclusie

Veel gemeenten in de provincie Utrecht hebben in de eerste 6 maanden van 2024 (aanvullende) besluiten genomen over zonne-energie en windenergieplannen. Bij meerdere projecten verzoeken gemeenten de provincie Utrecht om de rol van bevoegd gezag bij windenergie op te pakken. Het gaat om meest kansrijke gebieden 75 (Baarn), 78 (Wijk bij Duurstede), 81 en 84 (Amersfoort, Soest, Leusden). Bij andere projecten geven gemeenten aan zelf bevoegd gezag te willen zijn. Bij die projecten is de provincie betrokken en biedt de provincie ondersteuning in overleg met de betreffende gemeente. Bij alle projecten is de provincie verantwoordelijk voor de toetsing aan natuurregeling over onder andere beschermde soorten en Natura 2000-gebieden. Aangezien er bij de RES-regio U16 in ieder geval een tekort overblijft en bij Foodvalley mogelijk ook, zal de provincie een projectbesluitprocedure vervolgen voor een aantal meest kansrijke gebieden voor windenergie. Met al deze projecten bij elkaar kunnen de gezamenlijke RES-doelen behaald worden. De provincie zal met gemeenten in RES verband blijven samenwerken om de plannen te realiseren.

In onderstaande tabel is het overzicht per regio en het totale overzicht te vinden.

RES-regio	Doel Regio	Tekort bij alléén categorie 1	Tekort bij categorie 1 + 2
Foodvalley	0,1 TWh*	0,02 TWh	0,00 TWh
Amersfoort	0,5 TWh	0,00 TWh	0,00 TWh
U16	1,8 TWh	0,48 TWh	0,25 TWh
Totaal	2,4 TWh	0,50 TWh	0,25 TWh

In de RES-regio Amersfoort hebben gemeenten gezamenlijk gewerkt aan een reactie aan de provincie Utrecht. Dit heeft geleid tot voldoende concrete plannen om zicht te houden op realisatie van 0,5 TWh in 2030 rekening houdend met planuitval. Hiermee is het duidelijk dat de regio Amersfoort op koers ligt om het doel in 2030 te halen, waarbij het de komende periode van belang is dat gewerkt gaat worden aan verdere concretisering van de plannen.

In de RES-regio Foodvalley zijn verschillende plannen in beeld, maar is het totaal bij elkaar aan concrete plannen nog onvoldoende om 0,1 TWh (Utrechtse deel van RES-regio Foodvalley) in 2030 te behalen. Als er in komende maanden (tot eind 2024) plannen verder geconcretiseerd worden kan de regio (Utrechtse deel van) het doel halen.

In de RES-regio U16 zijn er meerdere concrete plannen bijgekomen en moet er de komende maanden duidelijkheid komen over een aantal andere plannen. Bij elkaar blijft er in ieder geval een tekort van 0,25 TWh over om het doel in 2030 te behalen (ca. 12 moderne windturbines). Dit zou mogelijk groter kunnen worden als plannen afvallen of duidelijkheid over een deel van de plannen uitblijft. Samen met de RES-partners zal gewerkt worden om de plannen in categorie 1 en 2 verder te concretiseren en aan plannen in categorie 3 die nodig blijven, onder andere in verband met

mogelijke planuitval. Verdere samenwerking zal mede vormgegeven worden in de RES-herijking die medio 2025 ter besluitvorming voorgelegd zal worden aan de parlementen.

Bijlage 4

<i>Gemeente</i>	<i>Wind categorie 1</i>	<i>Wind categorie 2</i>	<i>Wind categorie 3</i>	<i>Zon categorie 1</i>	<i>Zon categorie 2</i>	<i>Zon categorie 3</i>	<i>Totaal categorie 1</i>	<i>Totaal categorie 2</i>	<i>Totaal categorie 3</i>
Bunnik	0	0	0	61 GWh	0	0	61 GWh	0	0
De Bilt	0	20 GWh	0	25 GWh	0	32 GWh	25 GWh	20 GWh	32 GWh
De Ronde Venen	6 GWh	0	0	10 GWh	78 GWh	0	16 GWh	78 GWh	0
Houten	81 GWh	0	0	95 GWh	0	0	176 GWh	0	0
IJsselstein	0	0	0	0	0	40 GWh	0	0	40 GWh
Lopik	55 GWh	0	0	0	0	0	55 GWh	0	0
Montfoort	0	PM*	0	24 GWh	0	0	24 GWh	0	0
Nieuwegein	25 GWh	0	0	10 GWh	0	7 GWh	35 GWh	0	7 GWh
Oudewater	0	0	0	0	12 GWh	0	0	12 GWh	0
Stichtse Vecht	0	0	0	0	0	100 GWh	0	0	100 GWh
Utrecht	90 GWh	40 GWh	0	49 GWh	76 GWh	0	139 GWh	116 GWh	0
Utrechtse Heuvelrug	0	0	0	30 GWh	0	50 GWh	30 GWh	0	50 GWh
Vijfheerenlanden	30 GWh	0	0	0	0	0	30 GWh	0	0
Wijk bij Duurstede	100 GWh	0	0	72 GWh	0	0	172 GWh	0	0
Woerden	44 GWh	0	0	9 GWh	0	35 GWh	53 GWh	0	35 GWh
Zeist	0	0	0	0	0	37 GWh	0	0	37 GWh
Totaal	431 GWh	60 GWh	0 GWh	385 GWh	166 GWh	301 GWh	816 GWh	226 GWh	301 GWh
<i>Waarvan gerealiseerd</i>	<i>88 GWh</i>			<i>97 GWh</i>			<i>185 GWh</i>		

Bijlage: getallen per gemeente U16

Opmerkingen bij tabel:

- Gemeente Bunnik: bij windenergie staan de getallen op 0, omdat er nog geen concreet doel is voor een hoeveelheid opwek, maar de gemeenteraad heeft wel aangegeven over windenergie in gesprek te willen met de maatschappij in 2024-2025.

- Gemeente IJsselstein: de gemeente heeft een doel van 40 GWh vastgesteld aan duurzame energie, maar nog geen besluit genomen over de verdeling tussen zonne- en windenergie. In deze tabel is de volledige doelstelling opgenomen bij zonne-energie, maar daar kan dus nog een ander besluit over volgen.
- Gemeente Lopik: de gemeente heeft een doel van 55 GWh aan duurzame energie vastgesteld, maar nog geen besluit genomen over de verdeling tussen zonne- en windenergie. In deze tabel is de volledige doelstelling opgenomen bij wind, maar daar kan dus nog een ander besluit over volgen.
- *Gemeente Montfoort: de gemeente heeft een plan van aanpak en wet voorkeursrecht gemeenten vastgesteld, maar er zijn geen besluiten genomen over hoeveel opwek met windenergie. Op dit moment staat het in deze tabel dus nog op 0, maar dit zou na besluitvorming mogelijk kunnen wijzigen.
- Gemeente Oudewater: de gemeente gaat een onderzoek starten voor gebied 7. Hierin wordt eerst gekeken of het daar überhaupt haalbaar is en is nog geen opwekgetal in beeld. Op dit moment staat het in deze tabel dus nog op 0, maar dit zou na de onderzoeken mogelijk kunnen wijzigen.
- Gemeente Utrecht: voor de focusgebieden (zowel wind- als zonne-energie) staan opwekpotenties in de beleidsnota (zie paragraaf 5.2.11). In deze tabel is een gemiddelde hiervan opgenomen.
- Gemeente Vijfheerenlanden: de gemeente gaat een project-m.e.r. voor 3 windenergie gebieden starten. Hierbij is er geen keuze gemaakt over hoeveel opwek er moet komen. Op dit moment staat het in deze tabel dus nog op 0, maar dit zou na besluitvorming mogelijk kunnen wijzigen.
- Gemeente Wijk bij Duurstede: de gemeente heeft de provincie verzocht het bevoegd gezag voor windenergie op te pakken. Het is nog niet duidelijk hoeveel windturbines er mogelijk in dit gebied gerealiseerd zouden kunnen worden. Het getal in deze tabel is dus indicatief gebaseerd op het provinciale planMER.
- Gemeente Woerden: de gemeenteraad heeft besluit genomen over 38-44 GWh opwek in Reijerscop via windenergie. Het getal van 44 GWh is hier opgenomen.

Bijlage getallen per gemeente Amersfoort

Gemeente	Wind categorie 1	Wind categorie 2	Wind categorie 3	Zon categorie 1	Zon categorie 2	Zon categorie 3	Totaal categorie 1	Totaal categorie 2	Totaal categorie 3
Amersfoort	30 GWh + zie OER A28	0	0	20 GWh	0	0	60 GWh	0	0
Baarn	10 GWh	0	0	0	0	0	10 GWh		
Bunschoten	0	0	0	4 GWh	11 GWh	0	4 GWh	11 GWh	0
Eemnes	0	0	0	40 GWh	0	0	40 GWh	0	0
Leusden	zie OER A28	0	0	2 GWh	0	0	2 GWh	0	0
Soest	zie OER A28	0	0	0	0	0	0 GWh	0	0
Woudenberg	0	0	0	2 GWh	8 GWh	0	2 GWh	8 GWh	0
OER A1	0	0	0	18 GWh	0	0	18 GWh	0	0
OER A28 zon	0	0	0	25 GWh	0	0	25 GWh	0	0
OER A28 wind	213 GWh	0	0	0	0	0	213 GWh	0	0
totaal	258 GWh	0	0	111GWh	19 GWh	0	379 GWh	19 GWh	0
<i>Waarvan gerealiseerd</i>				<i>25 GWh</i>			<i>25 GWh</i>		

* Voor bovenstaande getallen is de tabel uit de reactiebrief van de RES-regio Amersfoort (bijlage 2) gebruikt.

Bijlage getallen per gemeente FoodValley

Gemeente	Wind categorie 1	Wind categorie 2	Wind categorie 3	Zon categorie 1	Zon categorie 2	Zon categorie 3	Totaal categorie 1	Totaal categorie 2	Totaal categorie 3
Rhenen	0	20 GWh	0	30 GWh	0	0	30 GWh	20 GWh	0
Renswoude	0	0	0	2 GWh	0	8 GWh	2 GWh	0	8 GWh
Veenendaal	0	0	0	2 GWh	0	0	2 GWh	0	0
totaal	0	20 GWh	0	34 GWh	0	8 GWh	34 GWh	20 GWh	0
<i>Waarvan gerealiseerd</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>